

Możliwości edukacyjne Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego

Przygotował:

Ludwik Ryncarz – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej w Płocku

Przyrodnicze ścieżki dydaktyczne

1. Szkolna ścieżka przyrodniczo-ekologiczna „Warząchewka”
2. Ścieżka przyrodniczo-leśna „Kukawy”
3. Szkolna ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza „Modzerowo”
4. Ścieżka przyrodniczo-leśna „Smólnik-Kosinowo-Ruda”
5. Przyrodnicza ścieżka dydaktyczna „Niecka Kłócieńska”
6. Niecka Kłócieńska – Trasa Ornitologiczna
7. Lasy Łąckie, Soczewka-Sendeń-Łąck
8. Ścieżka przyrodniczo-leśna „Lucień”
9. Ścieżka dydaktyczna Łąck

Przyrodnicze ścieżki dydaktyczne

- Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy obejmuje obszary o cennych walorach przyrodniczych i bogatej tradycji kulturowej
- Przestrzeń geomorfologiczną tworzą trzy podstawowe jednostki: wysoczyzna lodowcowa, poziomy fluwioglacjalne i doliny rzeczne
- W Parku opisano ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, wśród nich 52 gatunki unikalne w skali kraju, objęte ochroną prawną
- Zróżnicowanie biotopów wpłynęło na bogactwo świata kręgowców
- Łączna długość ścieżek – 102 km
- Trasy prowadzą przez interesujące przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo tereny Parku leżące w granicach województwa kujawsko-pomorskiego i województwa mazowieckiego
- Ekosystemy leśne, łąkowe, bagienne, tereny osadnicze to miejsca praktycznego zdobywania wiedzy przyrodniczej i umiejętności oceny oddziaływania człowieka na zmiany zachodzące w przyrodzie

Szkolna ścieżka przyrodniczo-ekologiczna „Warząchewka”

Położona w Leśnictwie Wikaryjskie, Nadleśnictwo Włocławek. Trasa ma długość 3,5 km. Po drodze jest 8 oznaczonych przystanków, na których przewodnik opisuje najważniejsze elementy z życia lasu, ora przemiany, jakie zachodzą w ciągu roku i na przestrzeni wielu lat.

Szkolna ścieżka przyrodniczo-ekologiczna „Warząchewka”

- Przystanek 1

Przebudowa drzewostanu

- Przystanek 2

Wprowadzenie podszytu

- Przystanek 3

Sosna czarna jako gatunek odporny na zanieczyszczenia przemysłowe

- Przystanek 4

Pomnik przyrody – sosna pospolita

- Przystanek 5

Siedlisko lasu mieszanego wilgotnego

- Przystanek 6

Zalesienie gruntów porolnych

- Przystanek 7

Drzewostan pochodzący z odnowienia naturalnego

- Przystanek 8

Strefa ekotonowa na granicy polno-leśnej

Ścieżka przyrodniczo-leśna „Kukawy”

Powstała w 1995 roku. Położona na terenie Nadleśnictwa Włocławek. Trasa ma długość 3,5 km i ma kształt pętli. Pokazuje zagadnienia związane z prowadzeniem gospodarki leśnej, prace od siewu na szkółce leśnej, przez wszystkie fazy drzewostanu do jego pełnej dojrzałości. Pokazane są zagrożenia lasu, jego walory i występujące w nim współzależności. Po drodze jest 9 oznaczonych przystanków. W połowie trasy znajdują się wiaty wypoczynkowe i miejsce na ognisko.

Ścieżka przyrodniczo-leśna „Kukawy”

- Przystanek 1

Szkółka leśna Kukawy

- Przystanek 2

Uprawa na pożarzysku

- Przystanek 3

Różne typy drzewostanów

- Przystanek 4

Fazy rozwojowe borów sosnowych

- Przystanek 5

Użytek ekologiczny

- Przystanek 6

Jezioro Dzilno-Króla

- Przystanek 7

Lasy higrofilne

- Przystanek 8

Paśnik dla zwierząt i drzewa kontrolne

- Przystanek 9

Remiza leśna

Szkolna ścieżka dydaktyczno- przyrodnicza „Modzerowo”

Położona na terenie Leśnictwa Mursk, Nadleśnictwo Włocławek. Trasa ma długość 3 km. Początek trasy znajduje się w pobliżu Szkoły Podstawowej w Modzerowie. Po drodze jest 8 oznaczonych przystanków, na których przewodnik przekazuje wiedzę o życiu lasu.

Szkolna ścieżka dydaktyczno- przyrodnicza „Modzerowo”

- Przystanek 1

Ambona

- Przystanek 2

Wprowadzenie podszytu

- Przystanek 3

Paśnik dla zwierzyny

- Przystanek 4

Pułapka feromonowa

- Przystanek 5

Grodzenie mrowisk

- Przystanek 6

Lasy liściaste

- Przystanek 7

Kompleks upraw leśnych

- Przystanek 8

Ognisko i miejsce na posiłek

Ścieżka przyrodniczo-leśna „Smólnik-Kosinowo-Ruda”

- Przystanek 1

Smólnik – „Zielona Szkoła”

- Przystanek 2

Pomnik przyrody – Jałowiec w Kosinowie

- Przystanek 3

Budownictwo wiejskie – „Cabanówka”

- Przystanek 4

Uprawa leśna – odnowienia naturalne

- Przystanek 5

Jezioro Święte

- Przystanek 6

Jezioro Łąki – Punkt czerpania wody

- Przystanek 7

Pożarzysko – Sukcesja naturalna

- Przystanek 8

Rzeka Ruda – Stopień wodny

Przyrodnicza ścieżka dydaktyczna „Niecka Kłócieńska”

Trasa liczy łącznie 25 km – przewidziana jest zatem głównie dla wycieczek autokarowych. Prowadzi przez najbardziej interesujące przyrodniczo i krajobrazowo tereny Niecki Kłócieńskiej. Na trasie jest 6 przystanków.

Przyrodnicza ścieżka dydaktyczna „Niecka Kłócieńska”

- Przystanek 1

Wydmy i kompleks borów w okolicy Dębniaków

- Przystanek 2

Jeziro Lubiechowskie

- Przystanek 3

Jeziro Rakutowskie i wieś Krzewent

- Przystanek 4

Kompleks łąk w okolicach Gorenia Nowego

- Przystanek 5

Użytek ekologiczny „Olszyny Bobrowe”

- Przystanek 6

Rezerwat „Olszyny Rakutowskie”

Niecka Kłócieńska – Trasa Ornitologiczna

Trasa prowadzi przez różnorodne biotopy – od środowisk ruderalnych, synantropijnych, olsowych po zbiorowiska wodne i bory sosnowe. Bioróżnorodność sprzyja występowaniu licznych gatunków ptaków.

Niecka Kłócieńska – Trasa Ornitologiczna

- Przystanek 1

**Wieś Świątkowice – Ptaki środowisk
ruderalnych i polno-łąkowych**

- Przystanek 2

Rezerwat „Olszyny Rakutowskie”

- Przystanek 3

**Największy na Pojezierzu Gostynińskim
rezerwat ornitologiczny – „Jezioro
Rakutowskie”**

- Przystanek 4

Jezioro Lubiechowskie

Lasy Łąckie, Soczewka-Sendeń-Łąck

Trasa prowadzi przez interesujące przyrodniczo i krajobrazowo tereny Parku w granicach województwa mazowieckiego. Trasa liczy łącznie 25 km i jest podzielona na dwa równoważne pod względem atrakcyjności odcinki. Pierwszy obejmuje przystanki 1-4, a drugi przystanki 5-8. Ścieżka może być wykorzystana przez grupy poruszając się autokarem, rowerami, bądź na wybranych odcinkach – pieszo.

Lasy Łąckie, Soczewka-Sendeń-Łąck

- Przystanek 1

Zbiornik Włocławski i ujście Skrwy Lewej

- Przystanek 2

Panorama jeziora Soczewka i kompleks borów

- Przystanek 3

Jezioro Soczewka

- Przystanek 4

Olsy nad Skrwą

- Przystanek 5

Wieś Sendień Duży

- Przystanek 6

Jezioro Sendień

- Przystanek 7

Rezerwat „Dąbrowa Łącka” i Jezioro Łąckie Wielkie

- Przystanek 8

Jezioro Górskie

Ścieżka przyrodniczo-leśna „Lucień”

Trasa prowadzi po południowo-zachodnim brzegu Jeziora Lucień przez malowniczo położone i bogate pod względem przyrodniczym drzewostany i liczy 3 km. Na ścieżce jest 7 opisanych przystanków.

Ścieżka przyrodniczo-leśna „Lucień”

- Przystanek 1

Zabytkowy Park w Lucieniu

- Przystanek 2

Rezerwat „Komory”

- Przystanek 3

Dąb „Jan” – Pomnik przyrody

- Przystanek 4

Uprawa leśna

- Przystanek 5

Zbiorowiska roślinne

- Przystanek 6

Jezioro Lucień

- Przystanek 7

Przyroda i człowiek

Ścieżka dydaktyczna Łąck

Trasa prezentuje nieprzebrane bogactwa przyrody Łąckich Lasów oraz daje świadectwo długotrwałej i trudnej pracy leśników Nadleśnictwa Łąck. Trasa liczy 5 km.

Ścieżka dydaktyczna Łąck

- Przystanek 1

Nadleśnictwo Łąck – Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej

- Przystanek 2

Wejście do lasu

- Przystanek 3

Sposób zagospodarowania dojrzałych drzew, powstawanie nowych upraw, pielęgnowanie młodych drzewostanów

- Przystanek 4 i 5

Śródleśne bagno. Ekspansja dębu w drzewostanie sosnowym

- Przystanek 6

Różnorodność gatunkowa środowiska leśnego – stare okazałe lipy

- Przystanek 7

Leśny rezerwat przyrody „Łąck”

- Przystanek 8

Las świerkowy

- Przystanek 9

Bogaty, wielopiętrowy drzewostan o strukturze zbliżonej do lasu naturalnego

- Przystanek 10

Drzewostany dębowe (odejście od głównej trasy ok.. 500 m)

Przykładowe cele, które możemy osiągnąć prowadząc edukację na ścieżkach dydaktycznych

Uczeń

- Nazywa i rozróżnia obszary chronione w Polsce
- Nazywa warstwy lasu
- Wymienia nazwy pospolitych gatunków drzew, krzewów, roślin runa leśnego, grzybów i zwierząt
- Wymienia zasady, do których przestrzegania zobowiązane są osoby przebywające na terenie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody
- Podaje, w jaki sposób człowiek zagospodarował Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy
- Zna zagrożenia lasu
- Wyjaśnia, w jaki sposób las wpływa na elementy przyrody nieożywionej
- Rozumie zasady zachowania się na terenie leśnych obszarów chronionych
- Wskazuje zagrożenia lasu
- Umie przekonać, dlaczego należy chronić las
- Czyta i orientuje mapę turystyczną